

NASILJE NA PODLAGI SPOLA: PRISILNI NADZOR TEHNOLOGIJE

Kaj je Prisilni nadzor tehnologije?

Prisilni nadzor tehnologije, pogosto imenovan "prisilni nadzor na podlagi tehnologije", je zaskrbljujoč **digitalni fenomen**, ki se vrti okoli uporabe digitalnih orodij za uveljavljanje moči in nadzora nad posamezniki v intimnih odnosih. Ta oblika zlorabe izkorišča tehnologijo za spremljanje, manipuliranje in nadvlado nad partnerjem, kar povzroča škodo, strah ter globoko kršitev zasebnosti in osebne avtonomije.

Prisilni nadzor tehnologije je še posebej zahrbtna oblika zlorabe, saj uporablja orodja, ki so postala sestavni del našega vsakdanjega življenja. Žrtve pogosto težko uidejo iz takšnih razmer zaradi digitalnega odtisa, ki ostane za njimi, in strahu pred posledicami.

Kako lahko vpliva na spolno in reproduktivno zdravje mladih?

Prisilni nadzor tehnologije ima lahko resne posledice za spolno in reproduktivno zdravje (SRZ) mladih. Pojavlja se na različne načine in ima lahko uničujoče posledice za njihovo dobro počutje.

Ko mladi sodelujejo v digitalnih interakcijah znotraj svojih romantičnih odnosov, se lahko soočajo s pritiskom ali prisilo, da delijo intimne vsebine. Žrtve se lahko počutijo ujete, izolirane in prisiljene v neželene spolne dejavnosti, prisilni nadzor pa lahko vključuje nesoglasno deljenje eksplicitnih slik ali videoposnetkov. To ne le krši njihovo zasebnost, temveč lahko vodi tudi v razširjanje takšne vsebine brez privolitve, kar ogroža njihovo spolno avtonomijo in meje privolitve.

V nekaterih primerih se lahko tehnologija uporablja za izvajanje nadzora nad reprodukcijo. Storiteli lahko posegajo v partnerjeve metode kontracepcije, sabotirajo njegova prizadevanja za uporabo kontracepcije ali celo prisilijo v neželena nosečnost. To ima lahko velike posledice na reprodukcijske odločitve in življenjske načrte mlade osebe.

Mladi so zaradi svojih pogosto omejenih življenjskih izkušenj in odvisnosti od tehnologije za vzpostavljanje socialnih stikov še posebej izpostavljeni izolaciji. Kadar se uporabljajo taktike prisilnega nadzora, kot je spletna izolacija žrtve od prijateljev in družine, lahko to onemogoči njihov dostop do podpornih mrež, ki bi jim sicer lahko pomagale pri sprejemanju informiranih odločitev o njihovem SRZ.

Podpiranje spolnega in reproduktivnega zdravja mladih v digitalni dobi: NAJBOLJŠE PRAKSE

Mladi morda ne bodo zlahka prepoznali prisilnega nadzornega vedenja, zlasti če se njegovega obstoja ne zavedajo. Ko takšno vedenje prepoznajo, morda zaradi strahu, sramu ali prepričanja, da je to le običajen del romantičnih odnosov, ne želijo poiskati pomoči.

Prisilni nadzor v digitalnih interakcijah lahko ovira razvoj zdravih odnosov. Mladi, ki doživljajo tovrstno zlorabo, lahko težko razumejo, kaj je spoštljiv in sporazumen odnos, kar lahko vpliva na njihove odločitve glede spolnega in reproduktivnega zdravja.

Na kakšne načine je mogoče podpreti mlade?

- Poučite mlade o privolitvi, mejah in pomenu vzajemnega spoštovanja v fizičnem in digitalnem okolju.
- Pomagajte mladim prepoznati znake prisilnega nadzora, kot so stalni nadzor osebnih stvari, fizična in spletna izolacija ali manipulativno vedenje v smislu določanja vrste in obsega, v katerem lahko uporabljajo svoja digitalna orodja in s kom lahko komunicirajo.
- Zagotovite vire za krepitev samozavesti, postavljanje meja in iskanje podpore, če sumijo na prisilni nadzor.
- Naučite mlade, kako zavarovati svojo spletno prisotnost, odkriti vohunsko programsko opremo in zaščititi svoje osebne podatke pred nasilnimi partnerji.

Sorodni digitalni fenomeni/orodja:

Glej kartice:

- Spletne krizne telefonske linije
- Nasilje na podlagi spola: Zloraba intimnih posnetkov
- Spletna družbena gibanja: Ženski shod

Nadaljnje branje:

- Banks, James & Andersson, Catrin. (2023). The Role of Technology in Stalking and Coercive Control Among Young People.
- Bhanbhro, Sadiq. (2023). Stalking and Coercive Control: Commonly Used Strategies in Honour-Based Abuse Against Young People.
- Dragiewicz, Molly. (2023). Best-practice principles for measurement of technology-facilitated coercive control.
- Cuomo, Dana & Dolci, Natalie. (2021). New tools, old abuse: Technology-Enabled Coercive Control (TECC). Geoforum. 126. 224-232.
- Havard, Tirion & Lefevre, Michelle. (2020). Beyond the Power and Control Wheel: how abusive men manipulate mobile phone technologies to facilitate coercive control. Journal of Gender-Based Violence. 4.
- Woodlock, Delanie & McKenzie, Mandy & Western, Deborah & Harris, Bridget. (2019). Technology as a Weapon in Domestic Violence: Responding to Digital Coercive Control. Australian Social Work. 73. 1-13.

